THOMAS, Syr ROBERT JOHN (1873 - 1951), gwleidydd a pherchennog llongau

Enw: Robert John Thomas
Dyddiad geni: 1873
Dyddiad marw: 1951
Priod: Marie Rose Thomas (née Burrows)
Plentyn: William Eustace Rhyddland Thomas
Rhiant: Catherine Thomas
Rhiant: William Thomas
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: gwleidydd a pherchennog llongau
Maes gweithgaredd: Diwydiant a Busnes; Gwleidyddiaeth a Mudiadau Gwleidyddol
Awdur: John Graham Jones

Ganwyd 23 Ebrill 1873 yn fab i William a Catherine Thomas, Bootle. Addysgwyd ef yng Ngholeg Bootle, Athrofa Lerpwl, a Choleg Tettenhall. Dechreuodd weithio yn y busnes teuluol fel brocer yswiriant llongau a daeth yn yswiriwr llongau yng nghwmni Lloyds. Gwasanaethodd fel aelod seneddol (un o Ryddfrydwyr y Glymblaid) dros etholaeth Wrecsam rhwng 1918 ac 1922, safodd yn aflwyddiannus yn sir Fôn yn 1922 ac etholwyd ef yno mewn isetholiad yn Ebrill 1923 ar farwolaeth Syr Owen Thomas. Parhaodd i gynrychioli sir Fôn yn y senedd hyd Mai 1929 pan ymddiswyddodd er mwyn medru rhoddi mwy o'i amser i'w ddiddordebau masnachol. Ei olynydd yn yr etholaeth oedd y Fonesig Megan Lloyd George (gweler Lloyd George, Teulu). Aeth yn fethdalwr yn 1930, ac ni chafodd ei ryddhau tan 1935. Yr oedd yn aelod o gyngor sir Môn a gwasanaethodd fel uchel siryf dros y sir yn 1912. Ef oedd sylfaenydd y gronfa er cof am yr arwyr Cymreig; rhoddodd £20,000 iddi a gweithredodd fel ysgrifennydd mygedol am flynyddoedd. Ef hefyd a sefydlodd yng Nghaergybi y Lady Thomas Convalescent Home for Discharged and Disabled Soldiers and Sailors, a phrynodd yr offer ar ei gyfer. Yr oedd yn Gymro Cymraeg, yn aelod o gyngor Coleg Prifysgol Gogledd Cymru, Bangor, ac yn drysorydd mygedol cymdeithas eisteddfodau Môn am 15 mlynedd. Urddwyd ef yn farchog yn 1918.

Priododd yn 1905 Marie Rose, merch Arthur Burrows, a bu hi farw yn 1948. Bu iddynt ddau fab ac un ferch. Ei etifedd oedd Syr William Eustace Rhyddland Thomas, (1909 - 1957). Bu farw 27 Medi 1951 yn ei gartref, Garreg-lwyd, Caergybi, Môn.

Awdur

Dr John Graham Jones

Ffynonellau

Who was who?

Who's who in Wales (1921)

The Times, 28 Medi 1951

Dod's Parliamentary Companion

Mynegai Bywgraffyddol W. W. Price

Darllen Pellach

Archifau LlGC: At Etholwyr Dwyrain Dinbych

Erthygl Wicipedia: Syr Robert Thomas

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: Q7528853

Dyddiad cyhoeddi: 1997

Hawlfraint Erthygl: http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng

Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n tudalen codi arian am ragor o wybodaeth.

Cyfrannu